

THIỆN - ÁC

Vấn đề của con người: duy nhất, duy nhất và duy nhất là vấn đề Thiện Ác. Tu Phật là chọn cái Thiện, bỏ cái Ác.

Giời ơi, sao mà con người bày ra đủ thứ lễ bái ... thế kia?

Giời ơi, sao mà con người bày ra đủ thứ chùa chiền, đèn, miếu ... thế kia?

Đề làm gì? Có thật sự mang đến lợi ích cho con người không? Hay, chỉ mang đến sự ngu muội, mê tín?

Trong bộ kinh “Kim Cang”, Thiên sư Thích Nhất Hạnh dịch (xin nhắc lại, đây là “đệ nhất kinh”), Phật nói:

“Tu tập tất cả các thiện pháp theo tinh thần vô Ngã, vô Nhân, vô Chúng sanh, vô Thọ giả thì đạt được quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác”.

Câu kinh này, Phật nói với đại ý: Chỉ và chỉ nhắm vào cái tính THIÊN mà thực hành, không bị vướng vào bất cứ điều gì. Không bị vướng vào Ngã (cái tôi) (kiểu “ta đây là người tu đây”). Không bị vướng vào cái Nhân (phân biệt đối xử khi hành thiện: “ờ, con nhỏ kia dễ thương; con nhỏ này thấy phát ghét!”). Không bị vướng vào Chúng sanh - cả một bộ kinh quý “Kim Cang” nhấn mạnh về điều này: các ông sư bà sư cho rằng phải “phát tâm: cứu độ chúng sanh” - bản thân mình chưa biết đã ra ngô ra khoai gì chưa - mà mộng tưởng cứu người khác. Chỗ này, trong kinh đã dẫn, Phật nói: “*Tu Bồ Đề, các vị đừng có bảo rằng Như Lai có ý niệm 'ta sẽ độ chúng sanh'. Tu Bồ Đề, đừng nghĩ như thế*”; ở một đoạn khác Phật nói: “*Tu Bồ Đề, Bồ Tát cũng thế, nếu một vị Bồ Tát nghĩ rằng ta phải độ tất cả chúng sanh thì vị ấy chưa phải là vị Bồ Tát*”. Không bị vướng vào “Thọ giả” - không vì hành thiện để có được cảm giác an lành ...

Chỉ và chỉ nhắm vào tính THIÊN để giữ chặt, rời xa ngay điều bất thiện - là thành Phật. Đơn giản chỉ có vậy!

Giờ ơi, người ta chen chúc nhau đi chùa đê mà lễ bái, cầu xin ... Có được “cái con mẹ” gì không? Chẳng được “cái con mẹ gì!”. Điều đó là chắc chắn. Điều đó là hiển nhiên. Nếu được điều gì, chẳng qua là cảm nhận chủ quan hoặc là sự trùng hợp với phước báo “trở quả”.

Rồi lại, người người đua nhau mang cả núi của cải đi “cúng dường” để xây chùa, để cho các nhà sư. Để làm gì thế? Đó có phải là Thiện Pháp như Phật đã nói? Trong bộ kinh đã dẫn, Phật nói:

“Tu Bồ Đề, thầy nghĩ sao? Nếu có người đem châu báu nhiều cho đến nỗi phải chất đầy cả thế giới tam thiên đại thiên mà bố thí thì người đó có được nhiều phước đức hay không?”

Bạch Thế Tôn, được phước đức rất nhiều.

Này thầy Tu Bồ Đề, nếu phước đó là phước đức thật thì Như Lai đã không nói là người ấy đạt được nhiều phước đức. Chính vì phước đức ấy vốn không có thực thể cho nên Như Lai mới nói người ấy đạt được phước đức nhiều”.

Có nghĩa: có mang hàng núi, núi, núi ... của cải đi “cúng dường” để xây chùa, để cho các nhà sư - thì cũng là công cốc! Vì sao? Vì sẽ không bao giờ có được “*phước đức thật*”. Như thế nào là “*phước đức thật*”? “*Phước đức thật*” là phước đức quyết định con người sau khi chết sẽ sanh vào cõi nào ... Địa ngục, Ngạ quỷ, Súc sanh, A-tu la, Người hay Thiên? Đừng bao giờ nghĩ rằng có hàng núi của cải mang đi “đút lót” cho các chùa, các nhà sư mà thoát tội! Đừng mơ tưởng điều điên rồ ấy.

000

Vấn đề của con người: duy nhất, duy nhất và duy nhất là vấn đề Thiện Ác.

Như thế nào là Thiện, như thế nào là Ác?

Với một nền văn hoá này; dân tộc này, trình độ này, quan điểm chính trị này, tín ngưỡng này, tôn giáo này ... cho điều này là Thiện, điều này là Ác

- song, với một nền văn hoá nọ; dân tộc nọ, trình độ nọ, quan điểm chính trị nọ, tín ngưỡng nọ, tôn giáo nọ ... lại cho điều kia là Thiện, điều kia là Ác ...

Trong kinh "*Bốn Mười Hai Chương - Chương IV - Con Đường Thiện Ác*" - Phật Thích Ca Mâu Ni đã nói về cái Ác - cụ thể là "Thập Ác" như sau:

*“Chúng sanh lấy mười việc để làm thiện,
và cũng lấy mười việc này để làm ác.*

*Thế nào gọi là mười việc ?
Mười việc là thân có ba, miệng có bốn, ý có ba.*

*Ba điều của thân: sát sanh, trộm cắp, tà dâm.
Bốn của miệng: nói hai lưỡi, nói dối, nói lời hung dữ, và nói lời thêu dệt.
Ý có ba là: Tham, Sân và Si.*

*Mười việc như thế không thuận Thánh đạo gọi là mười hành vi ác,
mười hành vi ác này nếu dứt thì gọi là mười hành vi thiện”.*

Trong mười điều Ác này, ở bộ Kinh Trung Bộ, Phật nói: Tham, Sân, Si là "căn bốn" (gốc của cái Ác).

P.T.C
29.05.2026